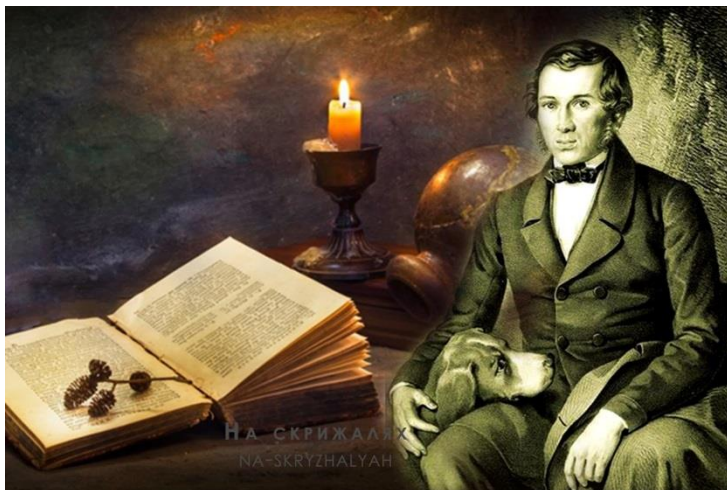

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

***Письменник та байкар
українського колориту***

До 210-річчя від дня народження

Євгена Гребінки

Бібліографічний покажчик

Відділ культури, національностей та релігій
Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

Письменник та байкар українського колориту

До 210–річчя від дня народження

Євгена Гребінки

Бібліографічний покажчик

Видання друге, доповнене

Славутич 2022

Даний бібліографічний покажчик підготовлено відділом бібліотечно–бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно–інформаційного центру м. Славутич.

Видання присвячене 210–річчю від дня народження Євгена Гребінки – відомого українського письменника, автора пречудових українських байок, ліричних поезій, прозових творів.

Покажчик містить біографію, публікації про твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценарії, інтернет-ресурси.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розраховано на широке коло читачів.

Укладачі:	Панова Л.І., Соловйова Л.О., Янченко О.О.
Комп’ютерний набір:	Соловйова Л.О.
Відповідальний за випуск:	Портная Н.В.

*«Як байкописець, займає Гребінка
Перше місце в нашій письменстві.
Його байки визначаються ярким
національним і навіть спеціально
лівобережним українським колоритом,
здоровим гумором і не менш здоровою
суспільною і ліберальною тенденцією»*
І.Франко.

Життєвий та творчий шлях Є. Гребінки

Євген Гребінка – талановитий байкар, прозаїк, белетрист, видавець, громадський діяч.

Євген Павлович Гребінка народився 21 січня 1812 року на хуторі Убіжище Пирятинського повіту на Полтавщині в сім'ї відставного штаб-ротмістра Павла Івановича Гребінки.

Початкову освіту здобув у домашніх умовах. У 1825–1831 роках навчався у Ніжинській гімназії вищих наук. У гімназії почав писати вірші. 1827 року написав драматичний твір для самодіяльного театру «В чужие сани не садись». 1829 року почав працювати над перекладом на українську мову поеми Пушкіна «Полтава». Брав участь у виданні рукописних журналів, складених із учнівських творів М. Гоголя, Н. Кукольника, М. Прокоповича, Г. Гребінки. 1831 року закінчив гімназію. Того року на сторінках «Украинского альманаха» в Харкові побачив світ перший друкований твір Гребінки – вірш «Рогдаев пир».

У вересні 1831 року повітове дворянство відрядило Гребінку у званні обер-офіцера у 8-й резервний Малоросійський полк, сформований для придушення польського повстання, але полк з Пирятина не вийшов, і у вересні, після поразки повстанців у Варшаві, Гребінка вийшов у відставку.

1834 року Гребінка переїздить до Петербурга, де восени вийшла його збірка байок «Малороссийские приказки», працює у

комісії духовних училищ. 1836 року вийшов переклад поеми Пушкіна «Полтава» українською мовою.

У червні 1835 року Іван Сошенко познайомив Гребінку з Тарасом Шевченком. З 1837 року працює вчителем російської мови у Дворянському полку. Бере участь в організації викупу Т. Шевченка з кріпацтва, збирає твори українською мовою й клопочеться про випуск їх у додатках до журналу «Отечественные записки». Одержавши відмову, із зібраних для додатків матеріалів укладає альманах «Ластівка», який вийшов 27 квітня 1841 року. 1840 року Гребінка допоміг Шевченкові у виданні «Кобзаря». Того ж року в журналі «Отечественные записки» вийшла Гребінчина повість «Записки студента», а в «Утренней заре» – повість «Кулик».

1842 року пише повість «Сеня». У 1843 році Гребінка відвідав Україну, був у Харкові, разом із Шевченком побував у маєтку Т. Волховської в селі Мосівці. Того ж року в журналі «Отечественные записки» надруковано роман «Чайковський» з епіграфами, взятими із Шевченкових творів.

1844 року Гребінка одружився з Марією Василівною Ростенберг. Того ж року вийшов його роман «Доктор». 1845 року познайомився з П. Кулішем, написав нарис «Петербургская сторона». У 1847 році відкрив своїм коштом у селі Рудці Лубенського повіту на Полтавщині парафіяльне училище для селянських дітей. Того ж року вийшли повість «Заборов» та «Приключения синеї ассигнации». З 1846 року Гребінка почав видавати зібрання своїх прозових творів. До кінця 1848 року він видав вісім томів.

Помер Гребінка у розквіті сил 3 грудня 1848 року в Петербурзі. Похований неподалік від свого рідного хутора Убіжище на родовому цвинтарі.

Українське суспільство у 20–30-х роках, коли зростав талант Євгена Гребінки, розвивалося в умовах загострення суспільно-політичних відносин, зростання ліберальних і радикальних настроїв. Після наполеонівської війни 1812 року, коли багато громадян Росії та України ознайомилися з життям Європи й порівняли його зі своїм середньовічним кріпацтвом, почали виникати таємні політичні товариства, з яких 14 грудня 1825 року виросло декабристське повстання в Петербурзі. 28 грудня це повстання відбулося в Україні, під Васильковом, де збунтувався піхотний полк, заготований декабристами. Новий спалах національної самосвідомості після придушення декабристського руху відбувся під час польського повстання 1830 року, яке знайшло жвавий відгук у середовищі радикально настроєного українського громадянства. Прояви українського національного відродження, зініційовані польським визвольним антиросійським рухом, ширилися на Лівобережній Україні. Водночас на Правобережній Україні, на колишніх українських землях Польщі, розвиток національної самосвідомості відбувався під впливом української школи польських письменників, найяскравішими представниками якої були Северин Гоцинський, Богдан Залеський, Антін Мальчевський, Юлій Словацький, Тимко Падура. У ті часи починали свою діяльність Микола Костомаров, Пантелеймон Куліш, Микола Гулак, Опанас Маркович. Уже було видано славнозвісний збірник українських пісень Михайла Максимовича. Надзвичайною популярністю користувалася «Енеїда» Івана Котляревського, яка започаткувала нову українську літературу, писану живою народною мовою. Ці прояви національного відродження в часи царювання Миколи I викликали непримиренну ворожість. Царизм в усіх проявах національного життя вбачав сепаратизм і вживав заходів щодо остаточної асиміляції українських провінцій. У таких умовах виник так званий романтичний напрям української літератури дошевченківського періоду, яка жила під дією народного життя й надихалася ідеями національного відродження.

Євген Гребінка, як і багато хто в українській, російській та польській літературі, вдавався в умовах миколаївської реакції до жанру байки, яка мала в Україні давні традиції й досягла найвищого рівня у XVIII столітті в «Баснях Харьковских» Григорія Сковороди. Гребінка творчо переосмислив здобутки попередників у жанрі байки й надав їм ширшого жанрового звучання, ввівши в них українські реалії та думки, що відображають світогляд українського селянина. Езопівською, сповненою алегорій мовою, Гребінка, бачачи соціальну й національну несправедливість тогочасної царської Росії, наважувався говорити сувору й сміливу правду. Майже в усіх його байках хижакам і гнобителям протистоїть простий чоловік, який має здоровий глузд і мораль, і цим протиставляється автором багатим, крутійам, здирникам, чинодралам.

Наприклад, у байці «Ведмежий суд» він викриває тогочасні порядки, продажність і корупцію в судових установах миколаївської Росії, де судді, Ведмеді та Вовки, за доносом Лисиці готові розтерзати жертву, бідолашного Вола, за те, що той лиш «їв сіно, і овес, і сіль». Вола за скоєні злочини «справедливий» суд постановив ...четвертувати І м'ясо розідрать суддям на рівні часті, Лисичці ж ратиці оддати.

Більшість байок Гребінки – «Зозуля да Снігир», «Сонце да Хмари», «Рожа да Хміль», «Школяр Денис», «Грішник», «Ворона і Ягня», «Вовк і Огонь» та інші – своїм корінням сягають у народну творчість і побудовані на зіставленні двох моралей – панської і народної, хижацької та гуманної. Для своїх байок Гребінка використовує традиційні в народній творчості персонажі Ведмедя, Вовка, Лисиці, Орла, а з іншого боку постають Віл, Зозуля, Снігир, Ягня, Конопляночка. Завдяки цьому образи й ідеї його творів були зрозумілими для народу й виконували свою моралізаторську та повчальну роль. В одній з кращих своїх байок – «Вовк і Огонь» Гребінка у досить сміливій критичній формі так висловлює характер взаємовідносин між багатими і бідними:

З панами добре жить, Водиться з ними хай тобі господь поможе, Із ними можна їсти й пити, А цілувать їх – крий нас боже!

У своїх байках, коротких мініатюрах, побудованих, як у драматичних творах, на протиставленні й зіткненні характерів, добра і зла, Гребінка досяг простоти й легкості стилю, влучності характеристики персонажів, завдяки чому його твори стали явищем в українській літературі того часу.

Євген Гребінка успішно виступав і як прозаїк, автор історичних повістей, нарисів та роману «Чайковський», присвяченого подіям визвольної війни 1648–1654 років. Цей роман Іван Франко називав улюбленим твором галицько–руської молоді 60–70–х років. Створено його на основі родинних переказів, оскільки мати Гребінки походила з роду Чайковських. У «Чайковському» Гребінка, продовжуючи лінію М. Гоголя, творами якого тоді зачитувалися Росія й Україна, створив широке епічне полотно, зобразив суворе життя козаків, їхню мужність і вірність у дружбі. Гребінка звертався й до так званих злободенних тем, дуже гостро вирішуючи тему маленької людини у жорсткому суспільстві. Недарма його роман «Доктор» майже через півстоліття після смерті Гребінки А. Чехов називав серед кращих творів тогочасної літератури, гідних для перевидання й народного читання.

Велику популярність у другій половині XIX століття мали також повісті Гребінки «Приключення синей ассигнации» та «Кулик», в яких він у традиціях гоголівських творів показав жорстоку владу грошей у тогочасному суспільстві. Особливо, а, може, з сьогоднішнього погляду, найяскравішою гранню творчості Гребінки є його лірична поезія українською та російською мовами. Кращі з поміж українських поетичних мініатюр – «Українська мелодія» («Ні, мамо, не можна нелюба любити») стала народною піснею.

А російський романс на слова Гребінки «Очи черные, очи страстные» приніс Гребінці ще й світову славу. В історії української культури Гребінка залишився навічно ще й як щирий учасник у вирішенні Шевченкової долі, коли брав участь у викупленні його з кріпацтва та допоміг видати «Кобзар» 1840 року.

«Давно хтось сказав, що українською мовою можна писати лише саме кумедне, смішне... Досить прочитати історію Малоросії, придивитися до характерів її героїв, прислухатися до її пісень, де ремство душі виливається в таких жалібних звуках, як пісня степової чайки, як стогін матері над могилою сина, і ви думаєте: невже народ з таким залізним характером, з такими глибокими почуттями може лише сміятися?» /Є. Гребінка/.

«Увібравши народні традиції, творчо сприйнявши досвід Крилова, Сковороди, Гулака–Артемовського та інших попередників, прямуючи шляхом реалізму і народності, Гребінка підніс байку до нового, вищого рівня, що мало велике значення для розвитку нової української літератури та літературної мови» /С. Зубков, 1976/.

Оглядаючи творчість цього письменника – байки, романи, повісті й оповідання, можна подивуватись, що так багато встиг він написати за своє коротке життя. Це було якесь негасиме горіння!

Пам'ятник Євгену Гребінці в місті Гребінці

Твори

- Будяк та конопляночка
- Ведмежий суд
- Горобці да вишня
- Дядько на дзвониці
- Кулик (1840)
- Лебедь і гуси
- Пшениця
- Рибалка
- Українська мелодія
- Чайковський (1843)
- Човен (1833)
- Записки студента (1841)
- Нежинский полковник Золотаренко (1842)
- Богдан (1843)
- Приключения синей ассигнации (1847)

Автор слів відомого російського романсу «Очи черныя» (уперше було надруковано в «Літературній газеті» 17 січня 1843 року).

Твори Є. Гребінки

Гребінка Є. Твори у трьох томах. Том 1: Байки, поезії, оповідання, повісті / Є. Гребінка; упоряд. і прим. І. Лучника, К. Секаревої. – К.: Наукова думка, 1980. – 560 с.

Гребінка Є. Вибрані твори / Є. Гребінка. – К.: Дніпро, 1971. – 278 с.

Гребінка Є. Вибрані твори / Є. Гребінка. – К.: Музична Україна, 1977. – 234 с.

Гребінка Є. Вибране / Є. Гребінка. – К.: Музична Україна, 1977. – 224 с.

Гребінка Є. Вибране / Є. Гребінка, Л. Глібов. – Донецьк: Донбас, 2007. – 192 с.

Гребінка Є. Байки / Є. Гребінка // Веселка. Антологія укр. літератури для дітей в трьох томах. Т. 1: Твори дожовтневого періоду. Поезія. Для ст. шкіл. віку / Упоряд., літ.-критич. нариси Б. Чайковського; Передм. д-ра філол. наук І. Пільгука. – К.: Веселка, 1984. – С. 118-121.

Гребінка Є. Байки / Є. Гребінка // Обрії: Зб. худож. творів для позакласного читання у 8-му кл. / Упоряд. Р.І. Вітренко. – К.: Рад. шк., 1991. – С. 18-20.

Гребінка Є. Байки / Є. Гребінка // О. Бандура, Н. Волошина Українська література: підручник для 8 кл. - 6-те вид. К.: Освіта, 2002. – С. 48-52.

Гребінка Є. Байки / Є. Гребінка // Українська байка / Упоряд. та передм. Б. Деркача, В. Косяченка / Є. Гребінка. – К.: Дніпро, 1983. – С. 105–122.

Гребінка Є. Байки, Переклади / Є. Гребінка // Є. Гребінка, Л. Глібов. Вибране: Байки, поезії, переклади. – Донецьк: «Донбас», 2007. – С. 11–86.

Гребінка Є. Байки. Поезії / авт. передм., приміт С. Зубков / Є. Гребінка. – К.: Дніпро, 1990. – 247 с. – (Б-ка укр. класики «Дніпро»).

Гребінка Є. Байки. Поезії. Богдан (Хмельницький) / Є. Гребінка // Є. Гребінка, Л. Глібов. Твори. – Донецьк: Донбас, 1986. – С. 10-122. – (Шкільна б-ка).

Гребінка Є. Ведмежий суд: Вибрані твори. Для серед. шкільного віку / Є. Гребінка; передмова Б. Деркача. – К.: Веселка, 1980. – 222 с.

Гребінка Є. Ліс: Вірш / Є. Гребінка // Шедеври української любовної лірики: Літературно-художнє видання. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 20. – (Серія «Література»).

Гребінка Є. Поезії / Є. Гребінка // Джерела пружно б'ють: Хрестоматія з української літератури для 9 класу / Є. Гребінка; уклад Б. Степанишин – К.: Освіта, 1995. – С. 164–166.

Гребінка Є. Поезії / Є. Гребінка // Українська муза: Поетична антологія. Од початку до наших днів. Вип. 1 / ред. О. Коваленко. – К.: Обереги, 1993. – С. 66–80.

Гребінка Є. Поезії / Є. Гребінка // Шедеври української любовної лірики. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 296–300. – (Література).

Гребінка Є. Поезії. Байки / Є. Гребінка // Шляхи сподівань: Українська література кінця XVIII – початку XX ст.: Навч. посіб. / упорядкув. і передм. Шкляра В.І. – К.: Грамота, 2003. – С. 101–106.

Гребінка Є. Твори / Є. Гребінка // П. Гулак–Артемовський, Є. Гребінка Поетичні твори. Повісті та оповідання / упоряд. і прим. М. Павлюка, вст. ст. П. Федченка. – К.: Наукова думка, 1984. – С. 138–536. – (Бібліотека української літератури. Дожовтнева українська література).

Гребінка Є. Твори / Є. Гребінка // Дзвінок з минулого: Вірші, оповідання, казки, байки, загадки, приповідки: Для мол. та серед. шк. віку / упоряд., заг. ред., післям. та приміт. В. Лучука. – К.: Веселка, 1991. – С. 85,187.

Гребінка Є. Твори / Є. Гребінка // Хрестоматія з укр. літератури: Навч. посібник. Кн. 1 / укладачі І. Жебка, М. Жебка. – К.: Наукова думка, 1997. – С. 386–389.

Гребінка Є. Українська мелодія: Вірш / Є. Гребінка // Книга про Матір: Українські поети ХІХ–ХХІ ст. – К.: Криниця, 2003. – С. 66.

Гребінка Є. Українська мелодія: Вірш / Є. Гребінка // Українська література: Хрестоматія. 9 клас / Упорядники О. Борзенко, М. Сподарець. – 2-е вид. перероб. і доп. – Харків: Ранок, 2004. – С. 330-331.

Гребинка Е. Песня («Молода еще девица я была...») / Е. Гребинка // Русские песни и романсы / Вступ. статья и сост. В. Гусева. – М.: Худож. лит., 1989. – С. 163.

Гребинка Е. Песня (народный вариант) / Е. Гребинка // Певец во стане русских воинов: Стихи о ратном подвиге. – 20-е изд. / сост. и вступ. статья Ю. Селезнева. – М.: Мол. гвардия, 1989. – С. 148.

Гребинка Е. Стихи / Е. Гребинка // Гимн любви: Трехтомное изд. избр. лирики поэтов мира. Т. 1: Лирика русских поэтов. – М.: Мол. гвардия, 1991. – С. 116.

Гребинка Е. Чайковский: Роман. Повести / Е. Гребинка; предисл. С. Д. Зубкова. – К.: Дніпро, 1988. – С. 555.

Гребинка Е. Черные очи / Е. Гребинка // Гимн любви: Трехтомное изд. избр. лирики поэтов мира. Т. 2: Лирика поэтов СССР. – М.: Мол. Гвардия, 1990. – С. 127.

Про життя і творчість

Про відзначення 200-річчя з дня народження Євгена Гребінки: Постанова Верховної Ради України від 21 квітня 2011 р. № 3302-VI // *Голос України*. – 2011. – 20 травня. – С. 5.

Артемчук Г. Цікаві бувальщини з життя цікавої людини: Євген Гребінка / Г. Артемчук // *Літературна Україна*. – 2012. – 22 березня. – С. 16.

Баранов В. Вічний, як сам народ: До 200-річчя з дня народження Є. Гребінки / В. Баранов // *Літературна Україна*. – 2012. – 16 лютого. – С. 3.

Білаш М. Милий, щирий, працьовитий: До 210-річчя від дня народження Євгена Гребінки / М. Білаш // *Пенсійний кур'єр*. – 2022. – 28 січня. – С. 11.

Боронь О. Спадкоємність традицій: Тарас Шевченко – повістар у творчому діалозі з прозою Євгена Гребінки / О. Боронь // *Літературна Україна*. – 2012. – 2 лютого. – С. 5.

Гойденко О. Сторінками долі Євгена Гребінки: До 210-річчя від дня народження письменника, байкаря / Ольга Гойденко // *Порадниця*. – 2022. – 27 січня. – С. 5.

Гребенникова Е. 2 февраля 1812 года появился на свет Гребинка – автор романа «Очи черне»: К 205-летию Евгения Гребинки / Е. Гребенникова // *Сегодня*. – 2017. – 27-29 января. – С. 26.

Гребінка Євген // *Веселка. Антологія укр. літератури для дітей в трьох томах. Т. 1: Твори дожовтневого періоду. Поезія. Для ст. шкіл. віку / Упоряд., літ.-критич. нариси Б.Й. Чайковського; Передм. д-ра філол. наук І. І. Пільгука*. – К.: Веселка, 1984. – С. 115-118.

Гребінка Євген // *Є. Гребінка., Л. Глібов. Вибране: Байки, поезії, переклади*. – Донецьк: Донбас, 2007. – С. 5–8.

Гребінка Євген (1812–1848) // Історія української літератури (Перші десятиріччя ХІХ століття): Підручник / П. П. Хропко, О. Д. Гнідан, П. І. Орлик та ін. – К.: Либідь, 1992. – С. 284–327.

Гребінка Євген // Новий довідник: Українська мова та література. – К.: ТОВ «Казка», 2005. – С. 538-539.

Гребінка Євген // Провідники духовності в Україні: Довідник / за ред. І. Ф. Кураса. – К.: Вища шк., 2003. – С. 203-204.

Гребінка Євген // Україна: Для дітей серед. шк. віку / Авт.–упоряд. В. М. Склярєнко. – Харків: Фоліо, 2006. – С. 357. – (Дитяча енциклопедія).

Гребінка Євген // Українська література: Хрестоматія. 9 клас / Упорядники О. Борзенко, М. Сподарець. – 2-е вид. перероб. і доп. – Харків: Ранок, 2004. – С. 330.

Гребінка Євген // Українська літературна енциклопедія: в 5–ти т. – К., 1988. – Т.1. – С. 482–483.

Гребінка Євген (1812–1848) // Українська муза: Поетична антологія. Од початку до наших днів. Вип. 1 / під ред. Олекси Коваленка. – К.: АТ «Обереги», 1993. – С. 65-67.

Гребінка Євген // Українські поети: Довідник / відповід. за випуск М. І. Преварська. – К.: Велес, 2015. – С. 51-54.

Гребінка Євген // Усі українські поети / Упоряд. Ю. І. Хізова, В. В. Щоголева. – Харків: Торсінг плюс, 2008. – С. 63–66.

Гребінка Євген // Шляхи сподівань: Українська література кінця ХVІІІ – початку ХХ ст.: Навч. посіб. / упорядкув. і передм. В. І. Шкляра. – К.: Грамота, 2003. – С. 99–100.

Громадянська сатира Гребінки. Харківський гурток // Історія української культури. – VII зшиток. – квітень 1937. – К.: Обереги. – 1993. – С. 311–315.

Данилець О. Гребінчина світлиця: До 200-річчя від дня народження Є. Гребінки / О. Данилець // Урядовий кур'єр. – 2012. – 2 лютого. – С. 21.

Деркач Б. А. Євген Гребінка / О. Деркач // Історія української літератури XIX ст. у 3-х кн. Кн. 1: перші десятиріччя XIX ст.: Навчальний посібник. – К.: Либідь. – 1996. – С. 188–211.

Деркач О. Євген Гребінка / О. Деркач // О. Бандура, Н. Волошина Українська література: підручник для 8 кл. – 6-те вид. – К.: Освіта, 2002. – С. 45-47.

Дорош Є. Той, що прославив чорні очі: До 205-річчя від дня народження Євгена Гребінки / Є. Дорош // Пенсійний кур'єр. – 2017. – 3 лютого. – С. 10.

Єфремов С. Євген Гребінка / С. Єфремов // Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995. – С. 342-345.

Задорожна Л. Гребінка Євген / Л. Задорожна // Українська література у портретах і довідках: Давня література – література XIX ст: Довідник. – К.: Либідь, 2000. – С. 69–71.

Задорожна Л. Феномен творчості Євгена Гребінки: До 200-річчя письменника / Л. Задорожна // Дивослово. – 2012. – № 2. – С. 48-51.

Зубков С. Д. Гребенка Евгений Павлович / С. Д. Зубков // Краткая Литературная Энциклопедия / гл. ред. А. А. Сурков. – Т. 2. – М.: Сов. энциклопедия, 1964. – С. 333-334. – (Энциклопедии. Словари. Справочники).

Кичигін В. Поезія Є. Гребінки / В. Кичигін // Є. Гребінка, Л. Глібов. Твори. – Донецьк: Донбас, 1986. – С. 7-9. – (Шкільна б-ка).

Ковалець Л. У Петербурзі він був українцем: Євген Гребінка у пошуках свого хреста і своєї слави / Л. Ковалець // Дивослово. – 2000. – № 6. – С. 7–8.

Кудрявцев Л. Очі чорні, очі жагучі... / Л. Кудрявцев // Жінка. – 1999. – № 10. – С. 22.

Лавров Д. «Люблю я тебе, мила Батьківщино!»: Україна і Київ у житті і творчості Євгена Гребінки / Д. Лавров // Людина і світ. – 1994. – № 11–12. – С. 33–38.

Линовицький В. Ще й досі ластівка в дорозі в Україну...: Маловідомі сторінки з життя Євгена Павловича Гребінки / В. Линовицький // Київська правда. – 2005. – 27 жовтня. – С. 4.

Наєнко М. Романсеро Євгена Гребінки: До 200-річчя від дня народження митця / М. Наєнко // Літературна Україна. – 2012. – 2 лютого. – С. 1,4–5.

Оліфіренко С. М. Гребінка Євген / С. М. Оліфіренко, В. В. Оліфіренко, Л. В. Оліфіренко // Універсальний літературний словник-довідник. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2008. – С. 75-76.

Топська Н. Євген Гребінка / Н. Топська // Любов – наснага, любов – журба... – Донецьк: ПП «КД «Прспект-Прес», 2007. – С. 57-79.

Тютюн В. «Очі чорні» в долях двох поетів: Компроміси Гребінки та стоїцизм Шевченка / Віктор Тютюн // Україна молода. – 2021. – 9-10 листопада. – С. 10.

У Петербурзі він був українцем: До 200-річчя від дня народження Є. П. Гребінки // Календар знаменних і пам'ятних дат. – 2012. – № 1. – С. 79–87.

Шпак В. Хрещений батько Кобзаря: До 200-річчя Євгена Гребінки – талановитого байкаря і прозаїка / В. Шпак // Урядовий кур'єр. – 2012. – 2 лютого. – С. 21.

Інтернет-ресурси

Гребінка Євген Павлович [Електронний ресурс]. Вікіпедія: Вільна енцикл. – Електр. дані. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D1%80%D0%B5%D0%B1%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0_%D0%84%D0%B2%D0%B3%D0%B5%D0%BD_%D0%9F%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87. – Назва з екрану. – Дата останньої правки 23.01.2022. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/node/4613>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович – біографія [Електронний ресурс] // UkrClassic.com.ua. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://ukrclassic.com.ua/katalog/gg/grebinka-evgen/1634-evgen-grebinka-biografiya>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович [Електронний ресурс] // Dovidka.biz.ua. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://dovidka.biz.ua/evgen-grebinka-biografiya-kоротko/>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович – біографічна довідка [Електронний ресурс]. – Електр. дані. – Режим доступу: https://chl.kiev.ua/95/Writer_1/Grebinkabd.html. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Рудяченко О. Гребінка Євген Павлович – біографія [Електронний ресурс] / О. Рудяченко // Укрінформ. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3386582-evgen-grebinka-1-u-kolonii-osvicenih-malorosiv.html>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович – 210 років від дня народження [Електронний ресурс] // ЗБЩ м. Славутича. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://slavutichlib.com.ua/kalendar/eventdetail/52961/-/210-rokiv-vid-dnia-narodzhennia-yevhena-pavlovycha-hrebinky-1812-1848-ukrainskoho-pysmennyka-baikaria-perekladacha-vydavtsia-pedahoha-hromadskoho-diia>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Історія, біографія, поезія, творчість, романси, реферати, портрети, вірші та байки Євгена Павловича Гребінки [Електронний ресурс] // Гребінківський міський сайт Grebenka.com. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://grebenka.com/index/0-80> – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович – біографія [Електронний ресурс] // People.su: Цікаві історії про відомих особистостей, біографії, гумористичні оповідання, фото і відео. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://www.people.su/ua/30749>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович – біографія [Електронний ресурс] // Київська міська бібліотека. – Електр. дані. – Режим доступу: <http://lib.misto.kiev.ua/UKR/BIOGRAPHY/grebinka1.txt>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Євген Гребінка. Літературні вечори та викуп із кріпацтва Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Гребінківський міський сайт Grebenka.com.. – Електр. дані. – Режим доступу:

https://www.grebenka.com/index/evgen_pavlovich_grebinka_literaturni_vechori_ta_vizvolennja/0-359. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович [Електронний ресурс] // Youtub. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=09jhutrOvSU>. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Гребінка Євген Павлович [Електронний ресурс] // Youtub. Наукова бібліотека Глухівського національного педагогічного університету ім. О.Довженка. – Електр. дані. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=YPM2HIg7jdM/> – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Черкаська Г. Кохання Євгена Гребінки [Електронний ресурс] / Г. Черкаська // UAHistory. – Електр. дані. – Режим доступу: https://uahistory.com/topics/famous_people/3654. – Назва з екрану. – (Дата звернення 24.01.2022).

Зміст

Життєвий та творчий шлях Є. Гребінки.....	3
Твори Є. Гребінки.....	10
Про життя і творчість письменника.....	12
Інтернет–ресурси.....	17